

Retningsløst Arbeiderparti

Ap må forankre politikken i sosialdemokratisk ideologi om de skal appellere til velgerne.

**AKSEL
BRAANEN
STERRI**

akselbst@gmail.com

HELGEKOMMENTAREN

Når etterdønningene etter #metoo og Giske-saken legger seg, har Arbeiderpartiet et solid stykke arbeid å gjøre. Det skyldes ikke bare det skuffende valgeresultatet i 2017. Verre er det at partiet virker retningsløst og ikke evner å engasjere.

PROBLEMET LIGGER I at Ap ikke løfter fram og tar på alvor egen ideologi. Å finne de rette enkeltsakene som folk er opptatt av er viktig. Men et parti som utelukkende forsøker å stå for de sakene som er viktig for folk vil fort finne ut at de framstår som en værhanne, snarere enn et parti som evner å stake ut en kurs, ta lederskap og vise velgerne hva de står for.

Til tross for at partistrateger og statsvitenskapelig barnelærdom vil fortelle deg at valg vinnes ved å lime seg tettest mulig opp til sentrumsvelgernes foretrukne politikk, utelukker ikke det at en kan vinne ved å dyrke et eget ideologisk prosjekt. Det så ut til å virke i 2005 da Ap fant sammen med Sp, SV og fagbevegelsen. Erfaringer fra andre land viser det samme.

En britisk studie fra 2012 viser at velgerne motiveres mindre av deres verdimesige tilknytning til venstresiden når Labour plasserer seg i sentrum. En annen studie av 72 valg i 16 land, som ennå ikke har gått gjennom fagfelle-vurdering, viser at sosialdemokratiske partier som trekker inn mot sentrum taper velgere på lang sikt.

SOM JEG UTBRODERER i boka «Tilbake til Politikken» (2014), bør målet med en sosialdemokratisk ideologi være å sikre alle innbyggere reell frihet. Vi er frie når vi kan forfølge våre mål uten stengsler og uten frykt for sanksjoner. Det oppnår vi **a)** ved å fjerne unødvendige forbud og kulturelle trekk som begrenser oss, **b)** ved å gi rettigheter, ressurser og flere valgmuligheter til den svake part, og **c)** ved å motvirke og begrense makten til dem som befinner seg i dominerende posisjoner.

HENSYNET TIL VÅR reelle frihet tilsier at vi organiserer arbeidet slik at arbeidstakere har forutsigbarhet og makt over egen arbeidshverdag.

I tillegg skaper det ofte bedre resultater siden arbeiderne blir mer motiverte, investerte og er tettere på problemstillingene som skal løses. Det ser Ap ut til å ha glemt i styringen av offentlig sektor. Det er på tide at Ap gir lærere, leger og andre fagfolk makta tilbake over egen arbeidshverdag.

I privat sektor er det fagbevegelsen og god arbeidslivsregulering som har vært nøkkelen til å skape gode arbeidsplasser for folk flest. Det er ikke nok. Å legge til rette for arbeiderstyrte bedrifter, for å gi flere arbeidere makt over arbei-

det og produksjonsmidlene, bør være et satsingsområde for både Ap og fagbevegelsen.

DET Å FØLE SEG som en viktig del av gode fellesskap, på jobben og utenfor, utgjør en bærebjelke i et godt liv. Det er ikke en selvfølge for alle. Skal vi forhindre utenforskap knyttet til psykisk uhelse trengs sosialdemokratisk politikk. Her bør Ap lytte fordomsfritt til hva vitenskapen forteller om effektive, forebyggende tiltak, selv om det for eksempel tvinger en til å forkaste en utdatert ruspolitikk.

INKLUDERING ER IKKE mindre viktig når det kommer til våre nye landsmenn. Siden minoriteter gjerne er den svake part i møte med majoriteten, men svake parter innad i minoritetsmiljøet ofte trenger majoritetens støtte for å frigjøre seg, er integrering en delikat øvelse. Fordomsfri inkludering må derfor balanseres med en kompromissløs linje mot sosial kontroll.

MEN FOR AT IKKE Ap's innvandringspolitikk skal framstå opportunistisk, må den forankres i sosialdemokratisk ideologi. Her kan moderpartiet lære av Oslo-partiets nyeste satsing mot sosial kontroll.

At alle skal kunne leve frie liv, er en målsetting alle kan enes

om. Hvilken politikk som faktisk viser seg å virke mest frigjørende for flest mulig mennesker, er imidlertid i stor grad et empirisk spørsmål.

Det gir Ap en ekstra grunn til å føre en kunnskapsbasert og stegvis politikk, hvor en stadig forsøker å lære av sine feil for å bli bedre. Bare slik unngår staten selv å bli en dominerende, framfor en frigjørende kraft i menneskes liv.

**«VI ER FRIE NÅR VI
KAN FORFØLGE
VÅRE MÅL UTEN
STENGLER OG
UTEN FRYKT FOR
SANKSJONER.»**

KJETIL ROLNESS
Sosiolog, forfatter og foredragsholder

AKSEL BRAANEN STERRI
Statsviter og stipendiat i filosofi, UiO

AAGE BORCHGREVINK
Forfatter og kritiker

IDA JACKSON
Forfatter og skribent

KNUT NÆRUM
Forfatter og sånn

MARTE MICHELET
Forfatter og skribent

CATHRINE SANDNES
Sjefredaktør for sakprosa på Gyldendal

FLU HARTBERG
Illustratør